

Рис. 1. Загальні результати оцінки PULSE
Джерело: розроблено авторами на основі [3]

Отже, можемо дійти до висновку, що Міністерство фінансів України та міжнародні партнери нашої держави продовжують цілеспрямовану політику щодо забезпечення фінансової стійкості України та впровадження кращих європейських практик для побудови прозорого управління державними фінансами, а особливо у бухгалтерському обліку. Подальше реформування є актуальним з огляду на статус України як кандидата на вступ до ЄС. Імплементация норм європейського законодавства включатиме запровадження звітності про сталий розвиток суб'єктів державного сектору, удосконалення формату та критеріїв розкриття ключових відмінностей між НП(С)БОДС та МСБОДС та здійснення економічного аналізу фінансової звітності суб'єктів державного сектору для забезпечення розбудови ефективного системи БОДС.

Література

1. Впровадження європейських стандартів в обліку господарських операцій з виконання робіт. Інтернет-ресурс «Право». URL: <http://surl.li/njetna>.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 30.11.2015 р. № 72/14-612/1-2980. URL: <http://surl.li/nxvhvd>.
3. Євроінтеграція: Звіт про оцінку бухгалтерського обліку державного сектору (PULSE) в Україні. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://surl.li/korkdv>.

УДК 657.6

Карпенко Євгенія Анатоліївна,

кандидат економічних наук, доцент

Воронкова Карина Миколаївна, Міхатіло Діана Юрїївна, студентки

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ ТА ПОКРАЩЕННЯ ПАРТЕНРСЬКИХ ВІДНОСИН З НИМИ

Забезпечення ефективного обліку розрахунків з покупцями та замовниками є одним з ключових факторів, який впливає на фінансовий стан підприємства. Особливо його роль зросла в сучасних умовах воєнного часу, коли велика кількість клієнтів втратила свою платоспроможність, а підприємства з метою стимулювання збуту впроваджують різноманітні програми лояльності, оплати частинами, кредитні програми тощо. Усе це в сукупності ускладнює процес обліку розрахунків та вимагає суворого контролю.

В умовах низької платоспроможності контрагентів, низької фінансової дисципліни та непередбачуваних змін у ринкових умовах удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками стає ще більш актуальним. Несвоєчасні або неповні платежі створюють додаткове навантаження на обігові кошти підприємства, підвищують ризик виникнення касових розривів та можуть негативно вплинути на його фінансову стабільність.

Ефективна система обліку розрахунків, що враховує сучасні інструменти управління дебіторською заборгованістю та моніторинг платіжної дисципліни, дозволяє підприємству точно оцінювати обсяги дебіторської заборгованості, своєчасно виявляти проблеми з платоспроможністю клієнтів, раціонально управляти обіговими коштами та зменшувати ризик виникнення касових розривів. Все це забезпечує стабільність грошового потоку, підвищує надійність взаємовідносин з покупцями і дозволяє більш обґрунтовано прогнозувати майбутні фінансові результати, що є критично важливим для підприємств у сучасних умовах.

Т.В. Обжа у своєму науковому дослідженні прийшла до висновку, що головним напрямом удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками є його автоматизація, яка дозволяє значно полегшити роботу бухгалтерії в цілому та кожного бухгалтера окремо, особливо при впровадженні телекомунікаційного обміну інформацією між автоматизованими робочими місцями облікових працівників з використанням комп'ютерних мереж. Тому повністю автоматизований облік з використанням спеціалізованих програмних продуктів, значно прискорить ведення обліку дебіторської заборгованості з покупцями і замовниками [1].

Ми повністю погоджуємося з таким твердженням, адже автоматизація обліку розрахунків з покупцями і замовниками є дійсно ключовим напрямом для покращення ефективності облікових процесів.

Сучасні інструменти обліку з використанням автоматизованих ERP-систем полегшують процеси контролю та моніторингу, знижують трудовитрати бухгалтера та забезпечують доступ до оперативної інформації. Це, в свою чергу, підвищує надійність партнерських відносин, сприяє фінансовій стабільності підприємства і допомагає у точному плануванні майбутніх доходів та витрат.

Відмітимо, що завдяки автоматизованому обліку значно знижується кількість ручної роботи, що дозволяє бухгалтерам зосередитися на аналізі та контролі даних, а не на виконанні рутинних операцій. Автоматизація також спрощує доступ до інформації та прискорює її обробку, підвищуючи точність і своєчасність облікових даних. Особливо важливою є можливість телекомунікаційного обміну інформацією між робочими місцями облікових працівників, що не лише оптимізує комунікацію, але й створює передумови для оперативного управління фінансами підприємства.

Використання сучасного програмного забезпечення для автоматизації обліку дебіторської заборгованості та розрахунків сприяє підвищенню фінансової стабільності підприємства і поліпшенню взаємодії з клієнтами, що є вкрай важливим у сучасних економічних умовах.

Вивчення наукової літератури [1-4] щодо обліку розрахунків з покупцями і замовниками дозволило нам виділити ще й такі напрями удосконалення як:

- використання телекомунікаційних систем, що забезпечить зв'язок між автоматизованими робочими місцями бухгалтерів та дозволить здійснювати обмін даними в режимі реального часу;
- запровадження політики управління дебіторською заборгованістю, що включає розробку стандартів кредитної політики, встановлення строків платежів та правил управління заборгованістю, що сприяє зниженню фінансових ризиків і покращенню платіжної дисципліни;
- використання сучасних методів аналітики, що дозволяє більш точно оцінювати платоспроможність покупців, прогнозувати обсяги дебіторської заборгованості та приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення фінансової стабільності;
- впровадження внутрішнього контролю за станом розрахунків з покупцями і замовниками, що дозволить підвищити прозорість облікових процесів, довіру з боку партнерів, спрощення взаємодії між зовнішніми і внутрішніми аудиторами та зниження ймовірності шахрайства і помилок;
- оптимізація документального оформлення розрахунків за рахунок стандартизації первинної документації розрахунків із покупцями і замовниками, розробки та впровадження шаблонів документів, що сприятиме зменшенню помилок у процесі обліку, а також забезпечення належного рівня контролю за кожним етапом операцій з дебіторами;
- поглиблення інтеграції облікових систем із системами управління відносинами з клієнтами (CRM-системами), що дозволить детально аналізувати історію транзакцій з кожним покупцем, моніторити їхню платоспроможність, визначати ключових клієнтів і вчасно реагувати на проблеми. Це сприятиме побудові довгострокових відносин з клієнтами та забезпечуватиме високий рівень обслуговування, одночасно мінімізуючи ризики несплати.

Література

1. Макаренко А. П., Кучкіна Д. Удосконалення аудиту розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 2. С. 29–35.
2. Обжа Т. В. Напрями удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками у сучасних умовах господарювання. *Вісник студентського наукового товариства*. 2020. Вип. 2. С. 78-81.

3. Івченко Є. І., Карпенко Є.А. Удосконалення системи управління на підприємствах: процесний підхід. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Економічні науки*. 2010. № 4 (48). С. 344-349.

4. Карпенко Є.А. Формування механізму процесно-орієнтованого управління підприємствами. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*, 2010. № 5 (45). С. 191-196.

УДК 330.112

Коба Олена Вікторівна,

кандидат технічних наук, доцент

Власенко Валерія Анатоліївна, *студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Малі підприємства відіграють суттєву роль у розвитку економіки країни, особливо під час дії воєнного стану. Адже саме малий бізнес здатен швидше реагувати на мінливі потреби ринку, адаптуватися після релокації, створювати нові робочі місця, підтримувати необхідну конкуренцію, діяти в інтересах місцевих громад, розвивати їх, наповнювати місцеві бюджети тощо. Сектор малого бізнесу у країнах світу в середньому складає близько 98 % загальної кількості підприємств. В Україні малий бізнес створює 60 % ВВП, забезпечує 7 млн. робочих місць та 40% податкових надходжень. Незважаючи на низький індекс оцінки економічної ситуації, як свідчать результати опитування Європейської Бізнес Асоціації в рамках проекту Unlimit Ukraine за підтримки OLX Україна та ПриватБанку, більшість (76-79 %) підприємців планують нарощення обсягів бізнесу, 30 % - відкриття нових напрямків, а 14% - розширення географії діяльності [1].

Для розвитку сектору малого бізнесу важливим є формування на малих підприємствах внутрішньої інформаційної системи управління, яка забезпечується за рахунок даних управлінського обліку та сприяє підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень. Управлінський облік є окремим напрямом бухгалтерського обліку, що охоплює ідентифікацію, вимірювання, накопичення, аналіз, підготовки, інтерпретацію та передачу фінансової інформації, яка використовується керівництвом для прийняття рішень, планування видатків і контролю за фінансами, допомагає йому розробляти та реалізовувати організаційні стратегії [2]. Він сприяє плануванню, оцінці, контролю та регулюванню процесів, забезпечуючи ефективне функціонування компанії та максимізацію її прибутковості. На процес впровадження управлінського обліку суб'єктом господарювання впливають такі фактори, як тривалість діяльності, її обсяг, структура управління, рівень автоматизації управління й обліку [3].

Для організації управлінського обліку на практиці використовуються два основні підходи [4].

Перший підхід передбачає паралельне ведення двох видів обліку: фінансового та управлінського, де первинні облікові документи дублюються для кожного з них.

При другому підході, який більше орієнтований на діяльність малого підприємства, всі первинні облікові документи передаються бухгалтеру, що здійснює фінансовий облік. Він систематизує їх, обробляє (формує бухгалтерські проводки), заповнює реєстри й готує фінансову звітність. Після завершення облікової обробки і відображення інформації в облікових реєстрах первинні облікові документи використовуються для формування інформації, необхідної для ухвалення управлінських рішень.

На жаль, більшість малих підприємств не усвідомлює важливість і необхідність впровадження системи управлінського обліку, вважає його досить складним і не доцільним.

Впровадження системи управлінського обліку на малому підприємстві доцільно здійснювати за такими етапами. Перший етап передбачає опис і аналіз існуючої інформаційної системи, переважно системи бухгалтерського обліку. Результатом даного етапу є створення схеми організаційної структури управління, інформаційних потоків та опис системи бухгалтерського обліку підприємства. На цьому етапі також важливо визначити особливості та недоліки поточної системи управлінського обліку, якщо вона є на підприємстві.

На другому етапі визначається якісний та кількісний склад інформації, необхідної для ефективного управління підприємством, аналізується повнота наявної інформаційної системи, з'ясовуються причини відсутності певних даних та оцінюється обсяг змін, необхідних в системі управління.

На третьому етапі формується система збору, обробки та надання інформації, що відповідає потребам керівництва.